

HOVAWART

29

Ledencontactblad
Hovawart Bond Nederland

Voorjaar 2023

Lidmaatschap en contributie
De contributie bedraagt € 35,- per jaar, vooraf te voldoen. Gezinslidcontributie € 5,- per jaar.

Adreswijziging, aanmelding en opzegging:
pmeesterhovawartvereniging@gmail.com.
Opzegging lidmaatschap kan schriftelijk of per e-mail en op elk moment conform de statuten van de vereniging. Zie voor meer info hovawartbond.nl, startpagina, rechterkolom bij het inschrijfformulier.

Lovense Kanaaldijk 40
5015 AK Tilburg, NL
www.hovawartbond.nl

Kamer van Koophandel nr. 60877707
IBAN/SEPA Nummer: NL59INGB0006542675
BIC Nummer: INGBNL2A
Banknaam: ING BANK N.V

Bestuur

- Kees van Gorp, voorzitter
- Kees van der Sar, secretaris
- Camiel Daamen, penningmeester
- Christel van de Westelaken, vice-voorzitter
- Hetty Slaats, bestuurslid

Voor de portefeuillevreiding van het bestuur zie hovawartbond.nl, Algemeen, Bestuur.

Commissies

- Jacqueline Wullms, fotografie
- Bas Elings, medisch advies (vragen via bestuur)
- Rob Joosten, medisch advies (vragen via bestuur)

Team Gedragstesten

- Annemiek Kliebisch, Groep + neusaanleg
- Jan v Doremalen, Groep + optische prikkel + akoestische prikkel
- Hans Wullms, Groep + optische prikkel + akoestische prikkel
- Ylena Somers, Groep + spelen vreemde persoon
- Kees van der Sar, algemeen + binnenkomen + begeleiding
- Christel van de Westelaken, algemeen + buitdrift + spelen vreemde persoon
- Hetty Slaats, algemeen + schrijver
- Kees van Gorp, algemeen + verdedigen van eigenaar
- Jacobien Uenk-Wagemaker, algemeen (aspirant tester)
- Jacqueline Wullms, fotografie

Bijdragen voor clubblad zenden naar:
kopijclubblad@gmail.com

© UIT DIT CONTACTBLAD MAG U NIETS
OVERNEMEN ZONDER
VOORAFGAANDE TOESTEMMING

Voorwoord

Beste leden,

Het verenigingsjaar heeft alweer een flinke start gemaakt met een aantal activiteiten zoals speurdag, speurkampioenschap, trainingen, wandeling, bestuursvergaderingen, voorbereidingen voor de ALV. Onze hobby kost ongemerkt veel tijd en veel energie, maar het is de moeite waard. Helaas kon ik niet actief deelnemen aan de wandeling die naar verluidt heel leuk was.

Blij ben ik met het eerste nestje dat dit jaar is geboren, en trots op het resultaat, 7 pups. Info vindt u op de clubwebsite. Mooi is het dat we in de fokkerij wat meer mensen krijgen die actief willen meedoen ofwel tot de groep van hobbyfokkers willen gaan horen. Lees op de site wat de reglementen van de vereniging zijn en vooral ook wat de vereniging voor u kan en wil betekenen. Aspirant-fokkers denken soms dat de vereniging een garantie is om de pups te verkopen. Dit is echter niet zo, de vereniging zet wel, op uw verzoek, de pups op de site. In de verkoop dient u zelf een actieve rol te spelen.

In 2023 willen wij graag weer een tentoonstelling organiseren. Zodra we meer info en een datum hebben, melden we dat en zien we uw inschrijving graag tegemoet. Als activiteit zal er vooraf een oefendag voor het showen zijn. Toch is het op de allereerste plaats de bedoeling om een gezellige dag te hebben. Op die dag hebben we liefst zo'n 40 Hovawarts samen die beoordeeld gaan worden. Ook de dekruen van de dekruenlijst willen we in het

zonnetje zetten. Uiteraard op een leuke manier, in een ruime opzet met wat lekkere hapjes en drankjes.

Ook komt er een speldag waaraan baasjes, groot en klein, kunnen deelnemen. Niets hoeft geleerd te zijn. Een competitie waaraan deelnemers van verschillende groepen kunnen deelnemen, groepjes Hovawarts, Boxers, Golden, Bostons en een aantal gemixte honden van het Kynocenter. Het moet een leuke dag worden.

Kortom we zijn druk in de weer en zien elkaar graag op een volgende activiteit. Maak gebruik van de website en vooral van het ledenportaal. Al eerder vermeldden we, hoe u zich voor dit ledenportaal kunt aanmelden. Realiseert u zich dat veel uitnodigingen, stukken en info juist in dit ledenportaal staan. Er zit een wachttijd op het verkrijgen van de inloggegevens van ongeveer 2 weken.

Leest u dit blad met veel plezier en bent u zich ervan bewust dat er veel energie ingestopt wordt. Ook u kunt eraan bijdragen dat ons blad een juweeltje blijft! Iedereen heeft wel eens iets leuks meegemaakt met zijn of haar hond. Deel het in het clubblad!

Kees van Gorp

Het effect van jouw emoties op je hond

Tot 10 tellen voor een luisterende hond
Stel je voor dat je niet veel tijd hebt. Je wilt je hond toch even snel uitlaten. Je gaat naar het dichtstbijzijnde hondenpark met het idee je hond even zijn energie kwijt te laten raken. Je roept hem na een tijdje, maar je krijgt geen respons. Je hond is druk aan het spelen met zijn hondenvriendjes en heeft duidelijk niet de intentie om zo snel weer mee naar huis te gaan. Hij heeft erg veel lol en is plotseling Oost-Indisch doof geworden. Hoe voel je je? Voel je de frustratie opbouwen? De kans is groot dat het antwoord 'ja' is. Je geduld is op. Maar toch is het belangrijk rustig te blijven, de kans dat je hond dán snel terugkomt, is namelijk groter dan wanneer je boos wordt. Desnoods loop je rustig en vriendelijk naar hem toe en lijn hem dan aan. Zennnnnn. Want wist je dat jouw gevoelens en emoties effect hebben op het gedrag van je hond?

Honden herkennen onze emoties

Er is inmiddels veel onderzoek gedaan naar de bijzondere relatie tussen mensen en honden. Zo weten we dat honden feilloos

kunnen waarnemen hoe wij ons voelen. Ze herkennen gezichtsuitdrukkingen, stemgebruik en lichaamshouding én ze kunnen zelfs met hun neus stress en angst bij ons waarnemen. Ze herkennen niet alleen onze emoties, maar hun gedrag wordt er – positief dan wel negatief – door beïnvloed.

Onderzoek bij kinderen

Honden zijn geen kinderen, maar de manier waarop honden op hun opvoeders reageren, komt wel sterk overeen met die van kinderen. Wellicht dat we uit dit onderzoek iets kunnen leren met betrekking tot onze honden: Psychologen aan de Universiteit van Californië hebben onderzocht wat de invloed van het gedrag van de ouder is op het gedrag van het kind. Ouder en kind moesten samen een uitdagende Lego-puzzel maken. Wanneer het kind ietwat gefrustreerd werd door de opdracht en de ouder kalm bleef, werd het kind vanzelf ook weer kalm. Het kind leerde zijn eigen emoties goed reguleren. Maar wanneer de ouder ongeduldig en geïrriteerd raakte, had dat duidelijk effect op de emotionele

staat van het kind. Ook het kind werd gefrustreerd en was niet in staat tot zelfregulatie. Zou dit ook zo werken bij onze honden?

Ben je boos? Dan wil jouw hond je liever ontwijken.

Wetenschappers aan de Brigham Young University ontdekten dat honden terughoudend reageren wanneer iemand boos of geïrriteerd is. Hoe kwam men hier achter?

- Men had een beloning verstopt op een voor de honden onbekende locatie.
- De eigenaren werd gevraagd om de hond uit te nodigen de locatie te verkennen en te zoeken naar de beloning.
- De eigenaren die zich enthousiast en vriendelijk opstelden, werden meteen tegemoetgetreden door de honden. De honden gingen dan ook meteen op zoek naar de beloning.
- De eigenaren die zich boos gedroegen, met harde stem, werden ontweken. De honden aarzelden en het duurde veel langer voordat de honden de locatie gingen verkennen.

Boos doen werkt dus averechts. Wil je snel iets gedaan krijgen van je hond? Vraag het dan vriendelijk.

Zelfregulatie bij honden

Net als bij mensen is het ook voor honden belangrijk dat ze zelf hun emoties leren bijsturen. Het betreft dan met name negatieve emoties zoals angst, verdriet en woede. Honden ontwikkelen vaak copingstrategieën om beter om te kunnen gaan met moeilijke situaties. Geef ze dus ook de ruimte om dat te doen. Als jouw hond jouw steun zoekt, dan is dat ook een manier om met zijn angst om te gaan. Een gezonde manier om te ontspannen en negatieve emoties te reguleren is bijvoorbeeld door op iets kauwen.

Co-regulatie

Maar wat ook een optie is, is co-regulatie. Door verbinding aan te gaan met je hond en zelf kalm te worden, wordt je hond dat ook. Emoties en gedrag kunnen op deze manier worden bijgestuurd in onderling contact. Het zal voor sommigen zweverig klinken,

maar binnen de humane therapie wordt dit dagelijks toegepast. Dit is overigens ook een goede manier om de onderlinge band met je hond te versterken.

Maak de situatie niet nóg erger

Stel, er loopt iemand langs je huis. Iedere keer wanneer dat gebeurt, wordt je hond helemaal wild. Hij springt met zijn voorpoten tegen het raam, gooit daarbij alle bloempotten van de vensterbank en maakt een hoop kabaal. Jouw eerste reactie is stampvoetend naar het raam lopen, terwijl je "HOU OP MET DAT GEBLAF!!" roept. Helpt dit? Nee. Je bevestigt het gedrag van je hond door mee te 'blaffen' vanwege die indringer. De opwinding bij je hond wordt nu eigenlijk nog groter. Hetzelfde geldt ook voor hypergedrag. Je hond is al door het dolle heen wanneer je thuis komt, maar als jij dan ook nog eens hysterisch gaat doen, dan zal het blijde gedrag bij je hond gaan escaleren. Er zal een dag komen dat je het niet meer leuk vindt wanneer je bij binnenkomst meteen omver wordt gegooid door je hond. Wil je een rustige hond? Ben en blijf dan zelf ook rustig.

Tijdens een trainingssessie

Gaat een trainingssessie niet naar wens en is je hond steeds afgeleid? Ook dan bestaat de kans dat je geduld opraakt. Om te voorkomen

dat jouw frustratie effect heeft op de hond, kun je beter de sessie staken. Neem de tijd die nodig is. Misschien is 10 minuten al voldoende. Of wacht desnoods een dag. Zodra je er zelf weer aan toe bent, ga je gewoon vrolijk verder. Kies eventueel een andere omgeving of andere situatie zodat je hond niet meer zo snel afgeleid is. Zo blijft trainen voor jou en je hond leuk!

Kalm blijven

Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Je bent ook maar een mens, en ook jij stapt wel eens met het verkeerde been uit bed. Dus altijd kalm en positief zijn, is niet helemaal haalbaar. Dit artikel is echter alleen bedoeld om je bewust te maken van het effect van jouw gedrag en emoties op je hond. Misdraagt je hond zich? Kijk dan ook even naar jezelf, want misschien ben jij wel de trigger. Bedenk dat jouw hond als een spiegel voor je is.

Wordt het je even te veel? Haal diep adem en tel tot 10. Het werkt echt!

Keep calm and love your dog.

Referenties

Emily W. Shih, Laura E. Quiñones Camacho, Alexander Karan, Elizabeth L. Davis, 29 December 2018 Physiological contagion in parent-child dyads during an emotional challenge

Stanley Coren PhD., DSc, FRSC – Canine Corner: Dogs Smell Your Emotional State and It Affects Their Mood
Stanley Coren PhD., DSc, FRSC – Canine Corner: Can Dogs Recognize Emotions Just by Looking at a Human Face?

Co-regulatie: Ian Fogel, Development through relationships, 1993

Ross Flom et al. Does affective information influence domestic dogs' (Canis lupus familiaris) point-following behavior?, Animal Cognition (2015). DOI: 10.1007/s10071-015-0934-5

Dit artikel is geschreven door Debby van Dongen, eigenaar van Doggo.nl.

Een behandeling vanuit de natuurgeneeskunde

In onze vereniging hebben een aantal honden en hun baasjes bij uiteenlopende hulpvragen tot tevredenheid kennisgemaakt met de natuurgeneeswijze en daarop aansluitend soms een fysiotherapeutische en/of osteopathische behandeling. Wij bieden beide behandelaars in ons clubblad graag ruimte om een korte uitleg over hun werkwijze te geven.

Daniek Kok

Vanuit mijn vak als natuurgeneeskundig diertherapeut bekijk ik een dier in zijn geheel. Dat betekent dat ik zowel fysiek, emotioneel als energetisch naar de hond kijk. Als door omstandigheden die harmonie in een lichaam is verstoord, dan kunnen er op den duur klachten ontstaan.

Met behulp van een meetinstrument, de Lecher Antenne, meet ik op celniveau hoe de cellen zich verhouden tot elkaar en waar een eventuele verstoring zit. Door mijn ervaring vanuit de reguliere diergeneeskunde en mijn kennis van de natuurgeneeskunde kom

ik tot een integraal behandelplan. Ik ga op zoek naar de kern van het probleem door te werken vanuit een lagensysteem, het Zhengmeetsysteem (ontwikkeld door Judith Adriaansens).

Het lichaam geeft aan welke volgorde – welke laag – we op welk tijdstip en op welk tempo mogen herstellen. Ieder individu is uniek en heeft een eigen tempo. Er ontstaat een integraal overzicht. Hierdoor weten we waar de klachten vandaan komen en wat het lichaam nodig heeft om te herstellen. Op die manier kunnen we laag voor laag genezen, totdat we bij de kern zijn. Zo weten we welke behandeling en welke behandelaar of therapeut nodig is. We krijgen inzicht in de duur en de timing van de behandeling en daardoor ontstaat er een passend behandelplan. Ik beperk me hier-

Twee gezichten

De meeste mensen vinden mijn twee Hovawarts schattig. Snap ik wel. Het zijn zachttaardige dieren, ze kijken vriendelijk en menigeen is niet

op de hoogte van de bijkracht van een hovawartkaak. Ik vind het ook niet erg als mijn gezinsleden, familie, vaak bezoevende vrienden vooral knuffeldrang voelen opkomen als ze mijn Hovawarts zien. Maar bij vreemden op mijn terrein ben ik daar toch wat gereserveerder in. Precies zoals mijn kameraden zelf; bij onbekenden zijn ze alert en schatten ze ongetwijfeld vast in welk deel van been of bil het zachtst zal zijn.

Maar niet iedereen ziet dat. Het komt best vaak voor dat een vreemde bezoeker óók gecharmeerd is van mijn Hovi's. Zeker de blonde, die heeft dat effect meer dan de zwarte. Maar ik voel me altijd een beetje dubbel als zo'n onbezonnen menspersoon enthousiast op een van de wakers afstapt. Ik ben dan opgelucht dat de hand eraan is blijven zitten of er zelfs vol blijdschap kwispelend wordt begroet, maar tegelijkertijd teleurgesteld: Die blijdschap is nergens voor nodig, laat maar zien dat jij hier waakt! Een verbale correctie, een grens die niet gepasseerd dient te worden. Ben je nou een schatje, of ben je kordaat? Daarom blijf ik soms bewust even weg, als een onbekende aan komt lopen. Want zonder mij erbij is er van het schatje niets meer over. Dan toont mijn stoere, sterke soldaat weer zijn ware aard, die van een Hovawart die zijn roedel bewaakt en beschermt.

Mooi. Bewaar die vriendelijkheid maar voor intimi. Verraad je schattigheid maar niet.

bij niet uitsluitend tot de natuurgeneeskunde. We werken integraal, waarbij een combinatie van de natuurlijke (complementaire) geneeskunde met de reguliere zorg mogelijk wordt. Op deze manier kunnen we de oorzaak van een probleem opsporen en behandelen. Ik ga daarbij uit van het zelfgenezend vermogen van het lichaam en daarbij maak ik zoveel mogelijk gebruik van natuurlijke middelen en maatregelen. Soms is er, naast mijn behandeling, een aanvullende behandeling nodig, bijvoorbeeld een behandeling van een dierenosteopaat of -acupuncturist.

Joris van de Riet

Ik ben Joris van de Riet en ben dierenfysiotherapeut. Ik pas osteopathie toe in mijn behandelingen. Door de invloed van natuurgeneeskunde in de dierenwereld ben ik vaker gaan samenwerken om het dier weer in balans te krijgen. Dierenfysiotherapie en -osteopathie zorgen ervoor dat het dier zijn zelfgenezend vermogen weer terugvindt. Doordat de natuurgeneeskunde ervoor zorgt dat het dier zelf de dirigent is, bepaalt deze

ook zelf wat en hoelang het iets nodig heeft. In ons deel kijken we naar het hele dier, hoe het beweegt en hoe de organen samenwerken met de wervelkolom. De behandeling is gebaseerd op hoe het dier beweegt in zijn gewrichten en hoe het dier voelt in zijn bindweefsel ofwel spieren en fascia*. Ook de bewegelijkheid van de organen zijn van belang. Hier staat vaak veel spanning op en dit zal moeten normaliseren. Dit kan middels manipulatie van de gewrichten, bindweef-

seltechnieken of dry-needling. Wanneer een dier pijn of ongenoegen heeft, kan dit een (tijdelijke) karakterverandering teweegbrengen. Anders reageren op soortgenoten dan voorheen kan ook een uiting zijn van pijn of ongenoegen. Wanneer de oorzaak opgelost wordt, zien we deze eigenschappen weer terugveranderen.

* Fascia is een bindweefsel dat om alle spieren, botten, organen en gewrichten heen geweven is. Het zorgt ervoor dat al deze onderdelen van het lichaam met elkaar verbonden zijn.

Enkele belangrijke, te voorkomen, hondenziekten (deel2)

Bas Elings

In deze rubriek zal in deze, de vorige en volgende uitgaven een aantal te voorkomen hondenziekten de revue passeren met daarop aansluitend informatie over immuniteit, vaccineren en titeren.

Leverziekte, HCC, hepatitis

Oorzaak: adenovirus, erg besmettelijk, familie van hondenziektevirus

Besmetting: vooral via urine, ook via speeksel en ontlasting, vooral pups zijn gevoelig
Symptomen (zijn vaag, niet specifiek): koorts, geelzucht, bloedingen, braken, diarree, oogontsteking, sterfte

Diagnose: bloedonderzoek, onderscheid met andere leverziekten is moeilijk

Behandeling: geen, symptomen behandelen

Voorkómen: vaccineren

Vaccinatie: pups krijgen antistoffen via de moedermelk; rond de leeftijd van 9 weken, 12 weken en 1 jaar wordt gevaccineerd; daarna is de bescherming van vaccinatie 3 jaar

Opmerking:

Besmettelijke leverziekte is klinisch niet te onderscheiden van andere leverziekten.

Alle leverziekten zijn een ernstige bedreiging voor het dier, maar deze besmettelijke variant is te voorkomen. De vaccinatie tegen HCC zit in de standaardcocktail en geeft goede bescherming.

Kennelhoest, besmettelijke hondenhoest

Oorzaken:

- adenovirus, zeer besmettelijk
- bordetella bacterie, zeer besmettelijk
- para-influenza virus, zeer besmettelijk, op zichzelf geen symptomen

Besmetting: via hoesten, proesten en blaffen, vooral in grotere groepen; een combinatie van 2 of 3 verwekkers geeft de klachten

Symptomen: infectie van keel, neus en luchtpijp, ziek, koorts en hoesten, 'blafhoest', kokhalzen

Diagnose: klinische verschijnselen

Behandeling:

- hoesten verminderen met rust en borststui-

en eventueel hoestdrank;

- infectie behandelen met antibiotica en koortsremmers

Voorkómen: groepen honden en stress vermijden, vaccineren

Vaccinatie: pups krijgen antistoffen via de moedermelk; vaccinatie (neusdruppel) vanaf 9 weken en daarna elk jaar
Soms toch gering hoesten ondanks vaccinatie. Kan door virus mutaties.

Opmerking:

Kennelhoest komt heel veel voor. Niet gevaccineerde dieren worden erg ziek met soms hoge koorts en kunnen wel drie weken lang vreselijk hoesten. Vooral pups lijden erg van een besmetting en kunnen er zelfs aan overlijden. Er zijn twee virussen en een bacterie verantwoordelijk voor kennelhoest. Een infectie met een van de virussen SAMEN MET de bordetella bacterie geeft de ernstige klachten. Vaccinatie is daarom vooral gericht op de bordetella. Infectie vindt plaats door virus- en bacteriedeeltjes in de lucht. Deze dringen het slijmvlies van de neus, keel en luchtpijp binnen. Hier ontstaat de eerste matige hoestprikkel.

Daarna zullen ze zich in het slijmvlies vermeerderen en ontstaat koorts, ziekte en de ernstigste hoestprikkel. Bij gevaccineerde dieren vindt deze vermeerdering niet of nauwelijks plaats.

Vaccinatie tegen kennelhoest is altijd zinvol. Het is echt noodzakelijk in grotere groepen honden (puppycursus, tentoonstelling) en verplicht in de meeste pensions. Een vaccinatie tegen kennelhoest geeft slechts één jaar goede bescherming.

Hondsdolheid (rabiës)

Oorzaak: virus, besmettelijk

Besmetting: via speeksel (bijtwond); bijna altijd dodelijk, ook mens is gevoelig

Symptomen: hersenbeschadiging, koorts, agressie, verlamming, sterfte

Diagnose: bloedonderzoek

Behandeling: geen, honden zullen altijd sterven; mensen worden z.s.m. behandeld met antiserum

Voorkomen: vaccineren, besmettingsgebieden vermijden

Vaccinatie: verplicht voor alle buitenland-

Dogtravel

Liliane Strik

Vakantie op de boot met Puck (Houwaert's Puck Rose 6-2-'22)

Puck is super ondernemend, aanhankelijk, sociaal en lief. Maar ook een boef. Ze zit, als je even niet kijkt, op een stoel aan de eettafel of zelfs óp de tafel. Is dol op zwemmen, door de modder rennen en zit regelmatig in het kippenhok (voor het voer, niet voor de kippetjes). Deze zomer zijn we veel weg geweest met

de boot. Puck gaat altijd mee. Ze vindt varen fantastisch, steeds in andere havens, bossen, weilanden, en zwemmen in verschillende riviertjes. Ze vindt het allemaal even leuk. Slapen gaat ook prima op de boot. Ze ligt bij ons in de kajuit. Alleen denkt zij waarschijnlijk: "Gezellig, ze liggen bij mij in de bench"

bezoek; pups mogen niet voor 12 weken gevaccineerd worden; daarna is de bescherming van vaccinatie 3 jaar

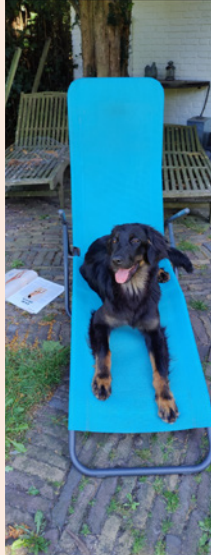
Opmerking:

Hondsdolheid komt in Nederland niet voor. Daarom is een vaccinatie in Nederland niet zinvol. Infectie treedt bijna altijd op door een bijtend van een besmet dier (o.a. Oost-Azië is berucht). Het virus kruipt langzaam via de zenuwbanen naar de hersenen en veroorzaakt daar ernstige blijvende schade.

Heel soms wordt rabiës gevonden bij een vleermuis, daarom moet je een vleermuis NOOIT met blote handen aanraken, zelfs niet als hij dood is.

In delen van Europa komt wel hondsdolheid voor (Oost- en Zuid-Europa). Daarom is afgesproken dat dieren binnen Europa alleen de grenzen over mogen steken als:

- ze een identificatie hebben door chip of tatoeage
- ze een volledig ingevuld Europees paspoort hebben en
- ze gevaccineerd zijn tegen hondsdolheid, minimaal 3 weken, maximaal 3 jaar oud

Hoopers hondensport

Wat is Hoopers?

Hoopers is dé nieuwe hondensport in Nederland. Oorspronkelijk komt deze vorm van hondensport uit Amerika. Daar is het ontwikkeld voor honden die nog niet aan Agility (Behendigheid) mee kunnen doen omdat ze te jong zijn, of voor de honden die te oud zijn en de lichamelijke belasting niet meer aan kunnen. Ook in Duitsland en Zwitserland wordt al veel gedaan met deze sport. In Nederland is het nu helemaal in opkomst. Uiteindelijk is Hoopers nu een leuke, nieuwe en volwaardige opzichzelfstaande hondensport geworden en volop in ontwikkeling.

Mentale en fysieke belasting

Hoopers is een sport met bepaalde fysieke en mentale eisen. De aangepaste hindernissen zorgen voor een minimale lichamelijke belasting voor zowel hond als handler. Dat betekent dat vrijwel elke hond kan meedoen aan deze sport en ook vrijwel elke handler kan dit doen.

Van de hond wordt veel denkwerk verwacht, maar het is ook een fysieke uitdaging. Van de

handler wordt ook veel denkwerk verwacht, maar het fysieke aspect is voor hem heel beperkt. Dat betekent dat ook mensen met een lichamelijke beperking een heel leuke actieve sport kunnen beoefenen samen met hun hond(en).

Geschied voor...

Hoopers is dus geschikt voor een heel brede doelgroep.

- Het is een volwaardige opzichzelfstaande sport geschikt voor bijna alle honden.
- Het bevordert de samenwerking en binding met de handler.
- Het brengt meer rust in de hond, omdat de hond ook nadenkt.
- De handler wordt zich bewuster van de eigen lichaamstaal.
- Het kan dienen als voorbereiding op een andere sport.
- Honden die fysiek minder belastbaar zijn, kunnen alsnog een leuke sport beoefenen.

Hoopers is ook goed te combineren met andere sporten, omdat dit niet conflicteert met

andere oefeningen. Dat maakt dit een sport voor honden van alle leeftijden.

Hindernissen

De hindernissen bij Hoopers zijn allemaal laag bij de grond om de belasting voor de hond zo minimaal mogelijk te houden. Er wordt gewerkt met Hoopers, tonnen en tunnels. De hond springt dus niet, er zijn geen hoogtehindernissen in deze sport aanwezig. De lijnen die de hond loopt zijn vloeiend, dus zonder scherpe draaibewegingen.

- Hoopers: Halfronde poortjes waar de hond onderdoor loopt.
- Tunnels: Er worden tunnels van diverse afmetingen gebruikt waar de hond doorheen loopt.
- Tonnen: Obstakels waar de hond omheen loopt.

Wat is het doel?

Allereerst worden de basisvaardigheden aangeleerd. Alle vaardigheden worden positief aangeleerd, omdat de hond uiteindelijk een parcours zelfstandig dient af te leggen op

stem- en lichaamsaanwijzingen van de handler, die daarbij op een plek blijft staan en dus niet hoeft mee te rennen en zelfs niet hoeft mee te lopen.

Uiteindelijk kunnen de aangeleerde vaardigheden om de hindernissen te nemen worden gekoppeld in een parcours. Dan wordt er voor de hond een positie aangegeven, van waaruit de hond dient te starten en een vaste positie voor de handler, die de hond vanuit die positie over het parcours dirigeert met stem- en handaanwijzingen.

Het is een fantastische sport om voor je plezier te doen en zeker voor het plezier van de hond. En mocht competitie je meer aanspreken, dan is dat ook een optie. Op de website van Nadac Hoopers Nederland kun je zien waar je deze sport kunt beoefenen.

Bron: doggo.nl (bewerkt)

Tien manieren waarop een hond zegt: Ik hou van je

Bepaald gedrag zal wellicht altijd een raadsel blijven, maar dankzij nieuwe ontwikkelingen in de wetenschap van hondencommunicatie, zijn we een stapje dichterbij het in kaart brengen, hoe onze honden ons duidelijk maken dat ze van ons houden. De signalen zijn soms subtiel, maar als we ze onderverdelen in verschillende uitingen dan zijn ze er wel degelijk!

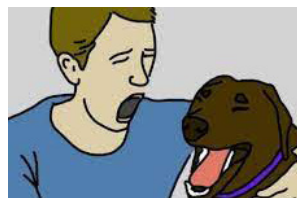
1. Direct in je ogen staren

Als een hond je in je ogen staart, is hij je aan het knuffelen met zijn ogen. Wanneer

je hond naar je kijkt terwijl jullie aan het spelen of aan het knuffelen zijn, dan wordt het hormoon oxytocine vrijgemaakt. Dit is hetzelfde hormoon dat ervoor zorgt, dat ouders met hun baby een band opbouwen. Als je dit wilt uittesten, moet je natuurlijk geen staarwedstrijd gaan houden. Hij voelt dan heel goed aan dat er iets niet klopt en zal zijn hoofd wegdraaien. In plaats daarvan moet je gewoon normaal oogcontact zoeken tijdens jullie normale routines en kijk dan eens hoe hij reageert.

2. Gapen als jij ook gaat

Gapen werkt aanstekelijk. Maar deze impuls beperkt zich niet alleen tot mensen! Honden gapen ook wanneer zij iemand zien gapen om wie

ze geven, omdat ze gefokt zijn om mensen te begrijpen. Onderzoekers hebben gevonden dat mensen na elkaar gaan gapen vanuit empathie. Het is helaas niet mogelijk om te meten of honden ook empathisch zijn, maar het is goed mogelijk dat honden gapen wanneer hun baasje gaat, omdat er een band tussen hun beide is. Ze gapen namelijk niet zo snel als een vreemde gaat!

3. Tegen je aanleunen

Soms leunt een hond tegen een mens aan uit angst, of

omdat hij iets van je wil of omdat hij ergens naartoe wil. Maar het tegen je aanleunen is ook een teken van affectie. Zelfs wanneer je hond tegen je aanleunt vanuit pure angst, dan doet hij dit nog steeds omdat hij jou ziet als iemand die hem kan beschermen en bij wie hij veilig is.

4. Knuffelen na een maaltijd

Volgens Gregory Berns is het knuffelen na een maaltijd, een sterk signaal dat je hond van je houdt. Honden zijn

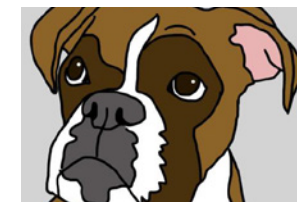

sterk gemotiveerd om te eten, maar als dit op is, is wat hij erna doet veelzeggend voor wat hij nog meer belangrijk vindt. Als hij lekker komt knuffelen met je na een maaltijd, dan betekent dit dat hij je erg belangrijk vindt in zijn leven.

5. Gezichtsuitdrukkingen

Een kwispelende staart is natuurlijk heel leuk en belang-

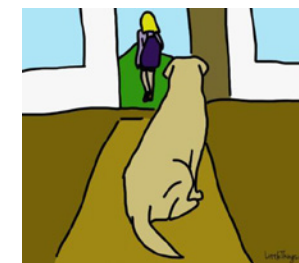
rijk, maar gezichtsuitdrukkingen van een hond zijn ook veelzeggend! Een onderzoek in Japan liet honden lopen naar hun baasje, een vreemdeling, een hondenspeeltje en een item dat ze niet leuk vonden. Wanneer ze hun

baasje zagen, gingen direct hun wenkbrauwen (vooral de linker) omhoog. Wanneer ze een vreemde zagen, was er een stuk minder beweging in het gezicht, al bewoog de rechterwenkbrauw wel meer. Wanneer ze een item zagen dat ze kenden en leuk vonden, dan ging hun linkeroor naar achter. Maar wanneer ze een item zagen dat ze niet leuk vonden, dan ging hun rechteroor naar achter. We kunnen dus veel aflezen uit het gezicht van onze honden!

6. Je kalm nakijken als je weggaat

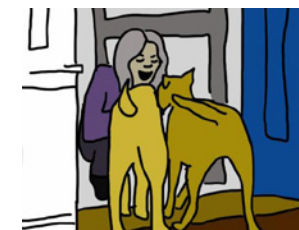
Sommige mensen denken dat als hun hond heel druk doet wanneer ze zelf weggaan, dit een teken is dat hun hond veel van hen houdt. Dit hoeft niet waar te zijn volgens Gregory Berns, een neurowetenschapper die honden heeft bestudeerd. Als een hond in

paniek raakt als je weggaat, is dit meer een teken dat hij scheidingsangst heeft dan dat hij van je houdt. Als een hond in zijn mand gaat liggen (oftewel: rustig blijft), betekent dit wel dat je hond van je houdt en erop vertrouwt dat je weer terugkomt.

7. Tekeergaan als je terugkomt

We voelen ons allemaal speciaal als we thuiskomen en we worden begroet door onze hond met zijn zwiepende staart, zijn favoriete speeltje

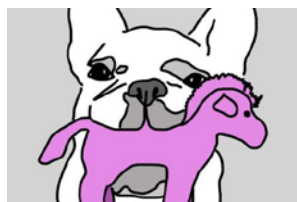
en een hoop enthousiast gesprong. Het is maar goed dat we dit leuk vinden, want het is een overduidelijke manier van onze honden om ons duidelijk te maken dat ze van ons houden.

>>

8. Slapen in jouw kamer

Het is eigenlijk onderwerp van een grote controverse: je hond laten slapen op bed. Maar als je hond op je bed wil slapen, zelfs als je dit niet toestaat, dan is dit een teken dat hij van je houdt. Volgens Gregory Berns is dit namelijk een teken van zijn loyaliteit: hij wil niet gescheiden worden van zijn roedel.

9. Zijn favoriete speeltje komen brengen

Als je hond zijn favoriete, meest begeerde speeltje komt brengen, betekent dit niet alleen dat hij gewoon wil spelen. Alhoewel het samen willen spelen op zichzelf een teken van affectie is, is het geven van zijn favoriete speeltje een teken dat hij jou ziet als de roedelleider. Hij wil je plezier door zijn mooiste bezit aan jou te geven, of dit nou een piepspeeltje is of een versleten frisbee! Hij denkt dat je

het net zo leuk zal vinden als hijzelf.

10. Genieten van jouw liefde!

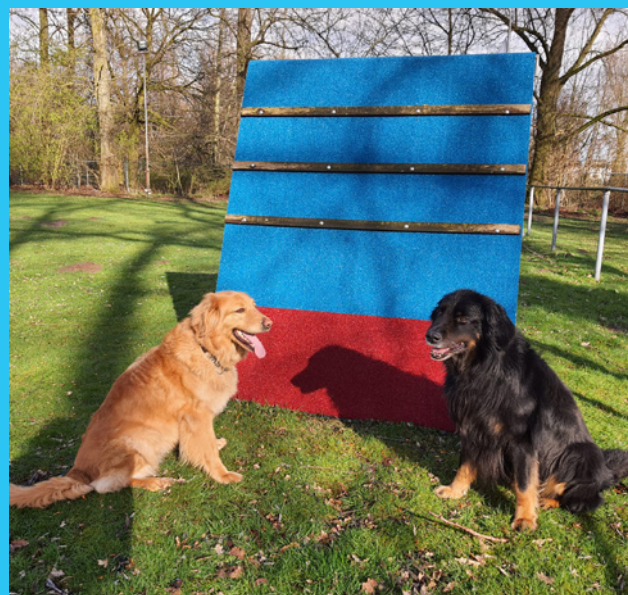
Hou jij van je hond? Honden voelen dit feilloos aan! Als je jouw hond geen liefde geeft,

dan zul je er ook bar weinig van terugkrijgen..... Maar geef je ze aandacht, speel je met ze en vertroetel je ze dan is de kans groot dat je een hoop liefde terugkrijgt! En voor je het weet, zijn jullie beste maatjes voor het leven!

Bron: www.snuffelbox.nl

(bewerkt)

Christel van de Westelaken

Mooi, hè! Schuttingen en toestellen op onze locatie prachtig opnieuw bekleed door Arend Verschoor Kunstgras. We zijn heel blij met jullie sponsoring. Dank jullie wel, Arend en Bernarda!

“Al was hij paars!”

Interview met Willy Sterks

door Hetty Slaats

Willy is een trouwe gast op de zondagtrainingen met haar hond Luna. Meestal komt Piet ook mee, maar het trainen laat hij aan Willy over, hij bekijkt alles liever vanaf het terras. Willy is nu al een hele poos niet geweest, elleboog gebroken. Tja, dan maar beter even niet het veld op met de vrolijke Luna. Als ik haar 's avonds na achten bel of ze aan een interview wil meewerken, reageert ze meteen “Ja hoor, kom maar, gezellig!” Dat het al redelijk laat is, maakt haar en Piet niet uit, ze zitten knus bij de warme houtkachel.

Luna begroet me uitgebreid en blijft gezellig in de buurt. Veel vragen hoef ik niet te stellen, Willy vertelt honderduit. Aan gespreksstof geen gebrek.

Hoe lang zijn jullie al bij de 'club', Willy?

Oooh, dat is al heel lang. We zijn 2004 met Kees in contact gekomen, via internet. We hadden altijd Golden Retrievers gehad. Op een dag zagen we mensen met een blonde Hovawart. We zagen wel dat het geen Golden Retriever was, daarvoor was hij te groot. Maar

wat was het wel? We vroegen het. “Huh, een wat?” Nog eens: “Een Hovawart.” We hadden er nog nooit van gehoord. De mensen stonden op de camping in de buurt en vertelden dat naast de camping een zwarte Hovawart woonde. Wij gaan kijken natuurlijk. We waren meteen verkocht, wat een prachtige hond! Op internet vonden we Kees, hij was de dichtstbijzijnde fokker. Hij had een zwarte teef, Doeshi. We vonden haar geweldig! We hebben een jaar op de wachtlijst gestaan. 2005, op vakantie in Bulgarije, kregen we een telefoontje van Kees. Doeshi had pups gekregen. We

kwam ze. Ik kon haar dan wel iets doen, maar ik deed dan toch maar heel enthousiast. Het werkte wel.

Bij het trainen moesten de honden wel eens allemaal los, ze moesten dan allemaal op een rijtje zitten. Luna peerde er dan tussenuit en zette alles op stelten. In het begin heb ik Kees wel eens gebeld, dat ik geen band met haar kon krijgen, ze deed steeds haar eigen zin. Maar Kees lachte en zei: "Straks gaat ze met je naar de WC." Dat klopte. Qua socialisatie heb ik heel veel met Luna gedaan. Ik liep met een hondenuitlaat mee, en ging met haar naar een school, waar ze kon wennen aan grote en aan kleine kinderen. Ze ging in de auto overall mee naartoe. Bij het waken lachte ze soms naar mensen, dat was een grappig gezicht, maar soms vonden mensen dat eng. Dat snap ik wel. Ze werd een heel fijne hond, ik kon ermee lezen en schrijven.

Toen Luna bijna een jaar was, zijn we met de club naar Zwitserland gegaan. Dat hebben we twee jaar gedaan. Het was fantastisch, het wandelen in Zwitserland is heel fijn. Wij zijn geen wandelaars, maar dit was echt gezellig, en mooi!

wilden een blonde teef, maar er waren geen blonde pups bij. We konden kiezen uit twee zwarte teven. Het maakte mij niet uit, al was hij paars, ik wilde een Hovawart!

We hadden onze Golden Retriever Tara nog, ze was 12 en heeft nog een half jaar geleefd. Ja, onze honden heten altijd Luna of Tara. Toen we met Luna thuiskwamen, draaide ze haar kop af en keek de andere kant op. Ik was heel bang dat het niet goed zou gaan tussen die twee, maar na 14 dagen waren ze de beste vrienden. We zijn bij Kees op les gegaan. In het begin heb ik echt wel eens een potje zitten janken. Dit was een heel ander soort hond dan een Golden. Ze zat dan bijvoorbeeld in de tuin, ik riep haar en dan keek ze alsof ze wilde zeggen "Tegen wie heb je het?" Omdat ze zo nieuwsgierig zijn, kun je toch wel je zin doorzetten. Ik liep dan met een piepspeeltje uit het zicht en dan

Luna heeft met vier jaar een nestje gekregen, in juni 2009, negen pupjes. Er zat een blond teefje bij, mijn dochter zei: "Mam, die moet je houden." We noemden haar Tara.

Luna is clubkampioen geworden en uit haar nestje zijn twee honden binnen één jaar kampioen geworden, bij twee verschillende Duitse keurmeesters die op onze clubmatch keurden, Philos bij de reuen en bij de teven was het Tara. Dat was nog nooit eerder voorgekomen. Ze hebben veel prijzen gewonnen die honden! Mac Kenzi uit hetzelfde nest is officieel Nederlands kampioen geworden. In de club is hij ingezet als dekru; een van zijn nakomelingen is Erwan, de hond van jou, Hetty.

We hebben heel veel shows gelopen met Luna en Tara, en Mac Kenzi ging ook vaak mee. Zo gingen we naar de Winner in Amsterdam, naar shows in Eindhoven, Wijchen (Pinkstershow), Maastricht; in Eindhoven werd Luna de beste. Op de Winner viel eens een keurmeester uit, een andere keurmeester heeft hem toen vervangen. Hij wist helemaal niet wat een Hovawart was en gaf iedereen een ZG, ook de kampioen uit Duitsland. Zoiets moet toch niet kunnen, hè. Van Luna leeft nog een reu, Philos. Tara heeft ook een nestje gehad, 29 april 2012,

acht pupjes. Met sommige puppykopers hebben we nog altijd contact. Het is veel werk een nestje fokken, maar het is ook heel leuk zo'n nestje. Onder de puppykopers waren mensen van Friesland tot België. De mensen kwamen vaak wekelijks en aten mee, dat was heel gezellig. Tara was ook een fijne, rustige en lieve hond. Ze heeft deze Luna goed mee opgevoed. Dat is een voordeel, een pup leert veel van de oudere hond.

23 december 2020 overleed Luna, 15 jaar en bijna 4 maanden oud. Luna was een prachtige en vooral lieve hond met echt een heel ander karakter dan een Golden, maar met veel geduld en positiviteit was dat allemaal goed gekomen! Tara was helemaal van slag nadat haar moedertje er niet meer was. 's Avonds was ze overal aan het zoeken, piepen, naar de deur lopen, buiten kijken. Dat ging 's nachts door. Toen dat een paar nachten zo gebeurde, vonden we dat we er een hond bij moesten hebben. We hebben alle rassen bekeken, maar we kwamen toch weer uit op een Hovawart. Kees had een nestje, daar hebben we Luna uit gekregen. Helaas hebben wij 14 september 2022 afscheid moeten nemen van onze lieve Tara, ze was 13 jaar oud.

Hoe gaat het met deze Luna?

Het is weer heel fijn, dit is onze derde Hovawart, toch ook weer met een eigen karakter. We hebben nu alle drie de kleuren gehad, hahaha. Deze Luna is heel kieskeurig qua eten, de andere aten echt alles en waren net stofzuigers. In een mum alles op! Deze Luna eet rustig. De Hovawart is echt onze hond. Het is fijn dat ze goed waken. Luna is terughoudend naar vreemden, ze komt zelf naar je toe, dat is ook een karaktereigenschap van de

Hovawart. Ze is heel lief, ook naar kinderen en naar andere honden. De Hovawart is echt een hond (dat vinden wij dan, hè), hij heeft een mooi uiterlijk, en goed opgevoed is het een fijne hond met soms ondeugende fratsen. Onze honden zijn echte hofbewakers, ze blijven altijd op het terrein (in het begin wel consequent bijgebracht) en lopen nooit de poort uit. Luna heeft de neiging snel ergens aan te likken of te ruiken wat er op tafel staat. Hahaha, typisch Hovawart, altijd weer even uitproberen of iets toch echt niet kan. Maar ook dat komt goed.

Toen Tara een jaar of tien was, zijn we een poos gestopt met trainen, maar voorlopig blijven we het nog doen met Luna, zo lang wij het leuk vinden. We vinden het gezellig op de club en het is leuk om bezig te zijn met je hond. En het is toch een prachtig gezicht al die Hovawarts op het veld met de trainingen! Wij hopen nog lang van de Hovawart te mogen genieten!!! Als Luna bijna drie is, willen we weer een nestje fokken. Ik hoop dat we aan het einde van dit jaar een mooie en vooral lieve reu voor haar kunnen vinden.

Op 26 februari organiseerde onze vereniging haar jaarlijkse speurkampioenschap. Deelname was uitsluitend mogelijk voor honden die zich voor dit kampioenschap hadden gekwalificeerd.

Voor het eerst waren er ook een pup-klasse en een tussenklasse betrokken bij het kampioenschap. Uiteraard is de algeheel kampioen de winnaar in de wedstrijdklasse. In totaal waren er slechts 6 honden gekwalificeerd. Hieruit hebben we als bestuur geconstateerd dat we meer kwalificatiewedstrijden willen gaan organiseren voor de volgende kampioenschappen in 2024.

De twee sporen van 800 meter met verschillende hoeken en voorwerpen werden door mij al in de ochtend om 05:00 uur uitgelopen. Best vermoeiend, na een gezellige avond die wat laat in de nacht eindigde. Het was best zwaar om de sporen in het donker uit te lopen. Na een paar uur in de auto te hebben geslapen arriveerden de deelnemers met hun honden. Na de loting voor het parcours en de aanvang was het de beurt aan Christel van de Westelaken met Houwaert's Grand Fellow.

Resultaat Christel van de Westelaken & Houwaert's Grand Fellow: 1 uitmuntend, 91 punten en algeheel clubkampioen

Drie clubkampioenen speuren

Met maar liefst 91 punten was er een mooi examen afgelegd. Fellow zocht het parcours heel mooi uit, liep op een mooi tempo met de neus diep op de grond. De eerste hoek werd kort overlopen, maar weer snel werd het juiste spoor gevonden. Bij het verwijzen werd er licht ingewerkt. Verdere hoeken werden foutloos genomen en het spoor werd probleemloos uitgewerkt. De geleider heeft zéér netjes gewerkt. Aan- en afmelden vergt nog enige verbetering. Echt een topprestatie. Resultaat Hetty Slaats & Houwaert's Erwan: 72 punten

Erwan had er een hoog tempo in en overliep het eerste voorwerp waardoor sterk ingewerkt moest worden. Bij het voorwerp ging hij lekker eigenwijs liggen rollen. De eerste hoek werd kort overlopen, er werd wat dwalend in een hoog tempo gelopen. Na het laatste stuk werd er kort een sanitaire stop gehouden. Een mindere dag vandaag. Wel leuk dat de hond een mooi gedreven temperament liet zien.

Tussenklasse

Na de wedstrijdklasse was het heerlijk genieten van de komende talenten. Als eerste startte Peter van Seeventer met Houwaert's Miss Freya. Hij werd met een super mooie

speuroefening 1e met 93 punten. De gedrevenheid om te speuren was geweldig. In een hoog tempo werd het parcours keurig uitgelopen. Het spoor was ook mooi uitgezet, mooi recht met een correcte hoek. Topprestatie! Kees van der Sar met Houwaert's Hilke werd 2e met in totaal 75 punten. Het spoor werd erg langzaam en niet mooi recht uitgelopen waardoor het voor de geleider wat moeilijk te controleren was. Verwijzen ging met sterk inwerken. In het geheel correct maar wat nerveus.

Pupklasse

Louis Overdijk met Amber van Woefensteijn: 90 punten
Prachtig gedreven hond met heel veel talent. Een lust om naar te kijken, zo gedreven als deze hond werkt! De overstap naar de tussenklasse is een opstap en misschien een motivatie voor de eigenaar en baasje om actief te gaan speuren.

Deelnemers bedankt voor jullie sportieve deelname.

Kees van Gorp, voorzitter

Jonge hondendag Houwaert's P-nest

Jessica Klaassen

Zit je lekker bij te komen in een warme kantine, nog even na te kletsen over de dag met de andere trotse hovawarteigenaren, roept er een aan het hoofd van de tafel (Kees): "Ja, Jessica! Schrijf jij eens een leuk stukje over vandaag voor in het clubblad." Ik: "Ooow moet dat?" "Ja, kun je best." krijg ik als antwoord. Dus bij deze een stukje over de te-

rugkomdag. HET WAS SUPER GEZELLIG punt. Haha, nee hoor! Ik zal een impressie geven van de dag

We werden kort na de middag verwacht op het clubterrein. Zo leuk om bijna alle broertjes en zusjes terug te zien van Jurre! Ze waren allemaal veranderd, van schattige pups naar puberende, jonge honden. Als eerste werden we binnen in de kantine geroepen en kregen we uitleg over de gedragstesten. Daarna gingen we de trainingsweide op en mocht de eerste hond komen. Dat waren Jurre en ik. Het begon met spelen met een soort trekdummy, eerst ik en daarna speelde een andere persoon met Jurre. Daar moest hij even over denken, maar uiteindelijk speelde hij ook met die andere persoon. Dan gingen we in het midden van een cirkel staan en kwamen er acht mensen naar ons toe gelopen, de eerste keer langzaam en de tweede keer snel. Dat vond Jurre wel gezellig. Daarna zijn we door een haag van mensen gelopen, waarbij iemand nog zijn staart pakte. Ook dat was geen probleem. Vanaf

daar gingen we het parcours verder volgen. We stonden stil bij een ringende deurbel en vandaaruit liepen we naar een grote houten kat, die zomaar naar voren kwam. Verder naar twee raar uitzierende pinguïns en over een stuk zeil en toen kwam de voertest! Komt er zomaar iemand aan je etensbak als je lekker aan het eten bent! Maar ook dat was geen probleem. Het laatste onderdeel was een stukje speuren. Daarna waren zijn broertjes en zusjes aan de beurt. Na de laatste hond zijn we ons gaan opwarmen in de kantine met een hapje en een drankje. Iedereen had weer wat lekkers meegenomen. Terwijl wij ons te goed aan het doen waren aan onze versnaperingen, gingen de honden los op de trainingsweide. Lekker even ravotten! Voordat de dag ten einde was, werd door Kees en

Hetty vakkundig de exterieurkeuring gedaan. We kunnen terugkijken op een zeer geslaagde jongehondendag, waarbij het leuk was om de ontwikkeling van de andere honden te zien. En super leuk voor onze honden, dat ze na lange tijd weer eens met elkaar konden ravotten.

Voorjaarswandeling op de Mookerhei

Tijdens de barbecue in 2022 vroeg Christel ons of we zin hadden om de najaarswandeling te organiseren. Dat wilden we wel, want het leek ons ontzettend leuk om eens met zo'n grote groep Hovawarts over de Mookerhei te lopen. Omdat de datum van de wandeling precies in onze vakantie viel, werd de wandeling verschoven naar het voorjaar.

De week voor carnaval begonnen we met het uitzetten van de tocht. Hoe we wilden lopen, hadden we wel in ons hoofd, maar we moesten nog even uitzoeken waar we het beste konden starten.

Het kwam erop neer, dat we de route twee keer hebben 'voorgelopen', wat Githa trouwens

helemaal niet erg vond. De week voorafgaande aan de wandeling hield Bert angstvallig de weersvoorspelling in de gaten. Uit ervaring weten we dat Hovawarts best tegen een beetje regen of sneeuw kunnen (en de meeste baasjes ook), maar het is toch veel leuker wandelen met een zonnetje. In eerste instantie leek het niet best, maar elke dag werd de voorspelling iets gunstiger en uiteindelijk was het zelfs prima weer tijdens het wandelen.

Op zondagochtend voelde Githa aan dat er iets stond te gebeuren. Helemaal 'hyperdepiep' sprong ze in de auto – want auto, dat is altijd leuk. We waren benieuwd hoeveel baasjes en honden in de auto zouden stappen om helemaal naar het oosten af te reizen voor een

wandeltocht met onze viervoeters. En dat waren er maar liefst 9!

De eerste die aankwam was Christel met Fellow. Githa was zó blij om haar broertje te zien! Het was blijkbaar wederzijds, want die twee vergaten even dat ze al bijna negen jaar zijn, zo liepen ze te dollen. Al snel arriveerden er meer baasjes en honden. Het blijft leuk om z'n grote groep Hovi's (en een Husky) bij elkaar te zien. Alle kleurslagen bij elkaar, reuen en teven, jonge en oude honden. Geweldig!

Terwijl we op de parkeerplaats onder het genot van een kop koffie en een gevulde koek stonden te wachten op de iets verlate Kees van der Sar, betrok het tot onze schrik en begon het nog te druppelen ook. Maar gelukkig bleef het bij een beetje miezer en toen Kees van der Sar ook gearriveerd was, konden we gaan lopen. Onze eerste wandeling ooit met een groep Hovawarts was toen die van ons nog een jong hondje was, dus we hadden rekening gehouden met mensen en honden, die een kortere route wilden lopen. Dit was alleen van toepassing op Mireille en Ronald met hun hond Frits. De rest van de groep heeft de volledige route van 5,7

km gelopen, waarbij het gedrag van de honden om door een ringetje te halen was.

De Mookerheide ligt op een stuwwal uit de ijstijd en wordt doorsneden door vrij diepe, smalle dalen. We hebben aardig wat hoogtemeters gemaakt tijdens de wandeling. Die dalen zijn inmiddels helemaal begroeid met bebossing, waardoor het gebied niet helemaal open heidegebied meer is. Tijdens het afdalen moest je goed opletten waar je je voeten neerzette, want onder het gebladerte konden flinke boomwortels schuilgaan. Van tevoren hadden we ook aangegeven dat iedereen stevige schoenen aan moest trekken. Maar het bleek een sportieve wandelgroep die niet voor een klimmetje/afdeling terugschrok en iedereen volbracht de wandeling zonder kleerscheuren. Hoewel de meeste wandelaars aan het eind, ondanks de buitentemperatuur van 5 graden, toch het zweet op de rug hadden.

Bij de auto's aangekomen hebben we nog een beker koffie c.q. thee gedronken, waarna iedereen aan de terugreis kon beginnen.

Bert en Henriette met hond Githa

